

EMBERI JOGOK EURÓPAI BÍRÓSÁGA

MÁSODIK SZEKCIÓ

MUIITY kontra MAGYARORSZÁG ÜGY

(31802/04. sz. kérelem)

ÍTÉLET

STRASBOURG

2008. július 17.

*Ezen határozat az Egyezmény 44. Cikkének 2. bekezdésében foglalt
köörülmények beálltával válik véglegessé. Szerkesztői változtatás alá eshet.*

A Muiity kontra Magyarország ügyben,

Az Emberi Jogok Európai Bírósága (Második Szekció) Kamaraként tartott ülésén, melynek tagjai voltak:

Françoise Tulkens, *Elnök*,
Ireneu Cabral Barreto,
Vladimiro Zagrebelsky,
Danutė Jočienė,
Dragoljub Popović,
Sajó András,
Nona Tsotsoria, *bírák*,
és Sally Dollé, *Hivatalvezető*,

2008. június 24-i zárt ülésén lefolytatott tanácskozását követően az azon időpontban elfogadott alábbi ítéletet hozza:

AZ ELJÁRÁS

1. Az ügy alapja egy, a Magyar Köztársaság ellen benyújtott kérelem (31802/04. sz.), amelyet az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló egyezmény (az "Egyezmény") 34. Cikke alapján egy magyar állampolgár, Muiity Antal (a "kérelmező") 2004. július 26-án terjesztett a Bíróság elé.

2. A Magyar Kormányt (a "Kormány") Képviselője, dr. Höltzl Lipót képviselte az Igazságügyi és Rendészeti Minisztériumból.

3. 2006. október 17-én a Bíróság úgy határozott, hogy közli a panaszt a Kormánnyal. Az Egyezmény 29. Cikkének 3. bekezdése alapján úgy döntött, hogy a kérelem érdemét és elfogadhatóságát együttesen vizsgálja.

A TÉNYEK

AZ ÜGY KÖRÜLMÉNYEI

4. A kérelmező 1966-ban született és Baján él.

5. 1997. január 27-én a kérelmező felesége házassági bontópert indított.

6. Több tárgyalást követően 1999. október 5-én a Pesti Központi Kerületi Bíróság a házasságot felbontotta, a házaspár lányát az anyánál helyezte el, a kérelmezőt gyermektartásdíj fizetésére kötelezte, láthatási jogát pedig felfüggesztette, mivel a kérelmező paranoid pszichózisban szenvedett, s a bíróság szerint magatartása kiszámíthatatlan volt.

7. 2000. május 25-én a Fővárosi Bíróság részben helyben hagyta a határozatot, néhány kérdés – nevezetesen a gyermektartásdíj és a kapcsolattartás – tekintetében azonban új eljárásra utasította a Kerületi Bíróságot.

8. 2001. április 23-án ismételten megindult az elsőfokú eljárás. A kérelmezőt igazságügyi pszichiáter vizsgálta meg, aki szakvéleményében megállapította, hogy a kérelmező elmeállapota miatt a gyermekkel való kapcsolattartása csak felügyelet mellett gyakorolható.

9. 2001. október 17-én a bíróság tárgyalást tartott, amelyen szabályozta a kérelmező gyermekével való kapcsolattartását. Fellebbezés nyomán 2002. május 16-án a végzést hatályon kívül helyezte a fellebbviteli bíróság.

10. Több tárgyalást követően 2003. június 27-i végzésében a Kerületi Bíróság engedélyezte a kérelmező számára, hogy havonta egy alkalommal két órára, egy erre szakosodott alapítvány helyiségeiben találkozzon lányával. A pszichiáter szakértő szakvéleményére támaszkodva a Kerületi Bíróság észrevételezte, hogy a kérelmező betegsége nem tette lehetővé, hogy gyakrabban láthassa akkor nyolc éves lányát. 2003. december 4-én a Fővárosi Bíróság a határozatot helyben hagyta.

11. 2004. február 25-én a Pesti Központi Kerületi Bíróság¹ döntött a még el nem bírált tartási igényekről. A Családjogi törvény 92. § (2) alkalmazásával a bíróság ismételten rendelkezett a kapcsolattartási jogról, amely szerint a kérelmező minden negyedik kedden, az alapítvány helyiségeiben, szakember felügyelete mellett találkozhatott lányával.

12. Az eljárás során a kérelmező gyakran módosította keresetét, és számos beadványt terjesztett elő.

13. 2004. december 9-én a Fővárosi Bíróság elutasította a kérelmező fellebbezését.

A JOG

I. AZ EGYEZMÉNY 6. CIKKE 1. BEKEZDÉSÉNEK ÁLLÍTÓLAGOS MEGSÉRTÉSE

14. A kérelmező panaszolta, hogy az eljárás hossza összeegyeztethetetlen volt az Egyezmény 6. Cikkének 1. bekezdésében lefektetett “ésszerű idő” követelményével. Az Egyezmény 6. Cikkének 1. bekezdése kimondja:

“Mindenkinek joga van arra, hogy ... bíróság ... ésszerű időn belül ... hozzon határozatot polgári jogi jogai és kötelezettségei tárgyában ...”

15. A Kormány vitatta a panaszt.

¹ Az eredeti szövegben tévesen a Budapest Regional Court szerepel.

16. A figyelembe veendő időszak 1997. január 27-án kezdődött és 2004. december 9-én zárult le. Ilyen módon két bírósági szinten több mint hét évig és tíz hónapig tartott.

A. Elfogadhatóság

17. A Bíróság megjegyzi, hogy a panasz nem nyilvánvalóan megalapozatlan az Egyezmény 35. Cikkének 3. bekezdése szerinti értelemben. Továbbá megjegyzi, hogy semmilyen más alapon sem elfogadhatatlan. Ezért elfogadhatóvá kell nyilvánítani.

B. Érdem

18. A Bíróság megismétli, hogy az eljárás hosszának ésszerű voltát az eset egyedi körülményeinek fényében, és az alábbi kritériumokra figyelemmel kell megítélni: az ügy bonyolultsága, a kérelmező és a releváns hatóságok magatartása, valamint a per tétje a kérelmező számára (ld. többek között *Frydlender v. France* [GC], no. 30979/96, § 43, ECHR 2000-VII). Személyi állapottal kapcsolatos ügyekben az is releváns megfontolás, hogy mi volt a per tétje a kérelmező számára, s azon lehetséges következményekre figyelemmel, amelyekkel a túlzottan hosszú eljárás – különösen a családi élet tiszteletben tartásához fűződő jog élvezete tekintetében – járhat, ilyen ügyekben különleges szorgalommal kell eljárni (*Laino v. Italy* [GC], no. 3158/96, 18. §, ECHR 1999-I).

19. A Bíróság már többször megállapította az Egyezmény 6. Cikke 1. bekezdésének megsértését olyan ügyekben, amelyek a jelenlegihez hasonló kérdéseket vetettek fel (ld. fent idézett *Frydlender*).

20. A benyújtott dokumentumokat megvizsgálva a Bíróság úgy véli, hogy a Kormány nem terjesztett elő olyan tényt vagy meggyőző érvet, amely a Bíróságot a jelen körülmények között eltérő következtetés levonására bírná. A kérdéssel kapcsolatos esetjogra figyelemmel a Bíróság megállapítja, hogy az eljárás túlzottan hosszú volt, és nem felelt meg az "ésszerű idő" követelményének még akkor sem, ha a kérelmező maga is hozzájárult az eljárás elhúzódásához (ld. fenti 12. bek.).

Ezért az Egyezmény 6. Cikkének 1. bekezdését megsértették.

II. AZ EGYEZMÉNY EGYÉB ÁLLÍTÓLAGOS MEGSÉRTÉSE

21. Az Egyezmény konkrét rendelkezésének megjelölése nélkül a kérelmező azt a módot is panaszolta, ahogyan kapcsolattartási joga szabályozásra került.

22. A Bíróság úgy véli, hogy ezt a panaszt az Egyezmény 8. Cikke alapján kell megvizsgálni, amelynek releváns része kimondja:

“1. Mindenkinek joga van arra, hogy magán- és családi életét ... tiszteletben tartsák.

2. E jog gyakorlásába hatóság csak a törvényben meghatározott, olyan esetekben avatkozhat be, amikor az egy demokratikus társadalomban ... a közegészség vagy az erkölcsök védelme, avagy mások jogainak és szabadságainak védelme érdekében szükséges.”

23. A Bíróság úgy véli, hogy a szóban forgó – kétségkívül törvényes – korlátozás törvényes célja a közegészség és az erkölcsök, valamint mások jogainak védelme volt. Mivel megállapítást nyert, hogy a súlyos mentális betegségben szenvedő kérelmező csak ellenőrzött körülmények között alkalmas kapcsolattartási jogának gyakorlására, a Bíróság véleménye szerint a magyar bíróságok által alkalmazott intézkedés ésszerűen olyannak tekinthető, mint ami egy demokratikus társadalomban a fenti törvényes célok elérése érdekében szükséges, s ilyen módon az Egyezmény 8. Cikkének 2. bekezdése alapján igazolt. Ebből következően a panasznak ez a része nyilvánvalóan megalapozatlan az Egyezmény 35. Cikkének 3. bekezdése szerinti értelemben, s ezt a részt az Egyezmény 35. Cikkének 4. bekezdése alapján el kell utasítani.

III. AZ EGYEZMÉNY 41. CIKKÉNEK ALKALMAZÁSA

24. Az Egyezmény 41. Cikke kimondja:

“Ha a Bíróság az Egyezmény vagy az ahhoz kapcsolódó jegyzőkönyvek megsértését állapítja meg és az érdekelt Magas Szerződő Fél belső joga csak részleges jóvátételt tesz lehetővé, a Bíróság – szükség esetén – igazságos elégtételt ítél meg a sértett félnek.”

A. Károk

25. A kérelmező 200000 euró nem vagyoni kártérítést követelt.

26. A Kormány vitatta az igényt.

27. A Bíróság úgy véli, hogy a kérelmező nem vagyoni kárt szenvedett. Méltányossági alapon 4000 eurót ítél meg számára ilyen címen, nemcsak azt véve figyelembe, hogy mi volt számára a vita tétje, hanem azt a tényt is, hogy maga is hozzájárult az eljárás elhúzódásához.

B. Költségek és kiadások

28. A kérelmező ilyen címen nem terjesztett elő igényt.

C. Késedelmi kamat

29. A Bíróság úgy találja megfelelőnek, hogy a késedelmi kamatnak az Európai Központi Bank marginális kölcsönkamatán kell alapulnia, amelyhez további három százalékpontot kell hozzáadni.

EZEN INDOKOK ALAPJÁN A BÍRÓSÁG EGYHANGÚLAG

1. Az eljárás túlzott hosszával kapcsolatos panaszt elfogadhatóvá, a kérelem többi részét elfogadhatatlanná *nyilvánítja*;
2. *Megállapítja*, hogy az Egyezmény 6. Cikkének 1. bekezdését megsértették;
3. *Megállapítja*:
 - (a) hogy az alperes Államnak attól az időponttól számított három hónapon belül, amikor az ítélet az Egyezmény 44. Cikkének 2. bekezdése szerint véglegessé válik, a kérelmező számára nem vagyoni kár tekintetében 4000 (négyezer) eurót, továbbá az ezen összeget terhelő adók összegét kell kifizetnie az alperes Állam nemzeti valutájában, a teljesítéskori átváltási árfolyam alkalmazásával;
 - (b) hogy a fent említett három hónap lejártát követően a teljesítés időpontjáig a késedelmes időszakra az Európai Központi Bank marginális kamatlábát három százalékponttal meghaladó mértékű kamatot kell fizetni a fenti összeg után;
4. A kérelmező igazságos elégtétellel kapcsolatos további igényeit *elutasítja*.

Készült angol nyelven, írásbeli kihirdetésre került 2008. július 17-én, a Bíróság Eljárási Szabályzata 77. § 2. és 3. bekezdésének megfelelően.

Françoise Tulkens
Elnök

Sally Dollé
Hivatalvezető